

Recensie: Requiem voor de vissen ★★★★1/2****1/2

Hoek Slachthuislaan - Denderstraat Antwerpen
zaterdag 4 januari 2020

foto © Jasper Leonard

Recensie:

Toen het Lobroekdok in 2017 gesaneerd werd, werden er 17 scheepswrakken ontdekt (officiële cijfers spreken over 18 boten waarvan 10 gezonken geborgen werden). De Kleine Expeditie vond het dan ook niet meer dan gepast " met de glimlach op het gezicht - om 9 verhalen te vertellen en zo een waardig en sereen afscheid te bieden via een laatste groet in Requiem voor de vissen terwijl het publiek mee op de boot even op het bewuste dok vaart. Een erg knappe voorstelling levert dat op in de stijl van een uitvaart waarbij de acteurs en actrices elkaar en hun (ons lijkt het vooral gepeelde) zenuwen onder controle moeten zien te houden. Heerlijk is de sneer naar de Vlaams-Nationalisten op het einde van de voorstelling ook.

Beginnen doet Requiem voor de vissen met het oudste schip dat verging door de V-bommen. We horen Servaas Petrov spreken over Marcel. Dat was een opvallend onopvallende man die op zijn boot duiven hield. Toen de bommen vielen op Antwerpen, viel er ook een op het dok. Gevolg: de man kwam in het water op zijn rug te liggen met rond hem alleen maar dode vissen en duiven. Wie er destijds bij was, weet dat het een rustig en vredig beeld opleverde. Zijn vrouw Ilona die nog leeft en in woonzorgcentrum Bartholomeus in Merksem zou verblijven, weet dat ze met gemak 100 zal worden maar nooit zo schoon aan haar einde zal komen als haar man. Zelf was ze die noodlottige dag aan wal gegaan om achter waspoeder te gaan.

Sofie Sente van haar kant steekt haar adoratie voor radio Atlantis " ondersteund door een hilarische Elena Peeters die zich volledig laat gaan op de melodica met de tune van toen - niet onder stoelen of banken. In de zomer van 1976 luisterde ze naar Tony en Rudy op deze vrije radio/piratenzender. De boot werd al gauw in de volksmond de Pinokkio genoemd omdat die zo'n grote mast had. Ideaal om er een zendmast van te maken. Het was de tijd dat nieuws de snelheid van een gazet had en in het geval van het Belang van Limburg verliep dat nog trager. In Limburg kon ze de zender nog ontvangen tot op een dag er niets anders te horen was dan ruis. Wat bleek? De bliksem was ingeslagen. Rudy zat aan de micro en liep brandwonden aan zijn stembanden op die Sofie op sterk water toonde. Hij kon sindsdien geen woord meer zeggen. Tony ging stemmenwerk doen voor kermisattracties en een pin upshow waar ie Maribelle ontmoette waar hij mee naar de Filipijnen is gaan wonen. Andere verhalen die we horen in Requiem voor de vissen gaan onder andere over een woonboot die zonevreemd was en gecontroleerd tot zinken gebracht werd, waarbij op het einde Aline Nuyens pleit voor gratis pampers vanaf een bepaalde leeftijd en verplichte cannabis. Verder horen we hoe een Griek die grote fan was en is van Sandra Kim toen ze in 1986 het Eurovisiesongfestival won met 'J'aime la vie' met zijn boot nog net in het Lobroekdok geraakte en meteen zonk omdat die niet opgewassen was voor de lange tocht en het woeste water tussen Griekenland en Antwerpen. En dan waren er nog de De Capo die het slachtoffer werd van een vuurgevecht tussen Johnny en Joeri die er niet in slaagden elkaar te raken, en de Emanuelle die vol poëzie zat, zwoele rijmelarij die Serge onder een pseudoniem schreef. Schattenjagers doken ernaar om zo een of meerdere van zijn teksten te kunnen terugvinden in de hoop daarmee het hart van een vrouw te kunnen veroveren ... Vandaar dat er aan het dok bordjes hangen met 'Verboden te zwemmen'.

'We staan paraat van het Kiel tot aan Brasschaat' werd er onder andere gezongen

op wat iedereen de Mottige Muis noemde, een grijs schip. Het Antwerps Onafhankelijkheids Front opereerde vanuit die boot. Een splintergroep van die beweging plande een aanslag destijds op het concert van Earth, Wind & Fire in het Sportpaleis. Maar de boot vloog zelf de lucht in. En Earth, Wind & Fire bracht een van hun beste concerten op Belgische bodem. Do you remember the 21st night of September?

Het verhaal met het grootste geurtje aan in Requiem voor de vissen is voor Victor Mees. Die heeft het over hoe de slachtboot, waar je destijds het beste, nog warme vlees, van de buurt en omstreken kon verkrijgen. Maar die boot, de Sint Hubertus, zorgde voor een ware apocalyps op den Dam toen die in het Lobroekdok zonk. De slagers konden zich nog in veiligheid brengen, maar de dieren op de boot niet. Drie dingen geeft ie daarbij mee. Dat een varken gilt zoals een mens als het verdrinkt. Hoe dieper de boot zonk, hoe roder het water kleurde tot er een bloedbrij waarvan de stank niet te harden was, op het dok dreef. En tenslotte: hoewel het winter was, doken er miljarden vliegen op.

Gevolg: het concert van The Final Countdown Tour dat Europe in 1986 die avond in het Sportpaleis gaf, werd geannuleerd omdat de stank ook in de concertzaal doordrong. De Zweedse band hielp de Antwerpse brandweer en stelde hun rookmachines ter beschikking zodat er een laag rook over het dok kwam te liggen. Toen enkele dagen later de rook verdwenen was, was ook het water terug zuiver. Tot op heden heeft de Antwerpse brandweer ter nagedachtenis aan deze gebeurtenis een gesigioneerde foto van Europe in hun kazerne aan de Noorderlaan hangen, die De Kleine Expeditie in bruikleen exclusief aan ons mocht tonen.

Een ode aan de slachtboot, Europe en de Antwerpse brandweer kon dan ook niet uitblijven in Requiem voor de vissen. Uit respect voor de Vlaamse canon bracht Victor Mees 'The Final Countdown' in de versie van de heer Bart Kaëll. Hij bracht dan ook, wederom magistraal begeleid door Elena Peeters, met wie we nog op het dek op het einde van Requiem voor de vissen mochten dansen op de tonen van 'La mer' van Charles Trenet: 'Het is het finale aftellen'.

< Bert Hertogs >

Credits:

Creatie voor Wintervuur i.s.m. de Roovers

Productie De Kleine Expeditie

Tekst en regie Johan Buytaert, Spel Sofie Sente, Servaas Petrov, Aline Nuyens, Tim van der Linden, Victor Mees, Elena Peeters